

ДИСЛЕКСІЯ - “ХВОРОБА ГЕНІЇВ”: ЩО ВАРТО ЗНАТИ?

Останнім часом багато говорять про дислексію, яка не дає батькам спати вночі.

Дислексія - це порушення, при якому важко читати і писати. Симптоми дислексії включають рухові порушення або слабку координацію рук та очей.

Дислексія розвитку

В даний час все частіше піднімається питання про проблеми навчання дітей. Одним із порушень, які можуть перешкоджати цьому процесу, є, безперечно, дислексія розвитку. Загалом, цей термін використовується для позначення специфічних труднощів читання та письма у дітей. Він походить з грецької та латинської мов, де префікс *dys* означає відсутність чогось, труднощі, нездатність, а дієслово *lego* - я читаю.

Відсоток дислексії у всьому світі становить - 4%. Вчені, які вивчають це питання, по різному пояснюють виникнення цього розладу. Вони підкреслюють відсутність даних про те, як часто зустрічається дислексія розвитку у населення.

Види дислексії

Лікарі виділяють такі види дислексії:

- Дислексія зорового типу, яка ґрунтується на порушенні сприйняття та зорової пам'яті, пов'язана з порушенням зорово-рухової координації та зорово-просторової координації.
- Слухова дислексія, обумовлена порушенням сприйняття та слухової пам'яті звуків мови, найчастіше пов'язана з порушенням мовних функцій.
- Інтегративна дислексія, коли окремі функції не виявляють порушень, але порушується їх координація, тобто є порушення в перцептивно-руховій інтеграції.
- Дислексія змішаного типу, коли виникають порушення у слуховому сприйнятті слова, слуховій послідовній пам'яті, зоровому сприйнятті слів, зоровій послідовній пам'яті, зорово-слуховій пам'яті та просторовій уяві.

Симптоми дислексії розвитку

Найчастіше труднощі з читанням і письмом помічаються лише в період початкової освіти, хоча їх слід помічати в дошкільний період та у класі «0». Особливу увагу слід приділити дітям, у яких можливий генетично ризик дислексії. Це може стосуватися тих, хто походить від аномальної вагітності та пологів, а також тих, хто мав подібні розлади у своїх сім'ях.

Симптоми дислексії в дитинстві

Діти, яким загрожує дислексія у немовлят та дітей ясельного віку, найчастіше відзначають затримку мовленнєвого та моторного розвитку. Перші слова, прості та складні речення, з'являються в них пізніше, ніж у однолітків. Такі досягнення в розвитку, як ходьба, біг, спроби малювання, заняття самообслуговуванням, такі як миття рук, їжа ложкою, одягання, затримуються.

Симптоми дислексії в дошкільному віці (3-5 років)

У цей період типовими симптомами, що свідчать про те, що ми маємо справу з дитиною з «ризиком дислексії», є зниження рухливості. Діти не дуже хочуть брати участь у фізичних іграх, вони навчилися їздити на триколісному велосипеді, погано бігати і мають проблеми з утриманням рівноваги. З точки зору спритності рук, вони демонструють небажання до маніпулятивних ігор та самообслуговування. Вони неправильно тримають олівець, занадто сильно натискають на нього під час малювання.

Координація рук і очей також слабшає. Це проявляється у труднощах з побудовою з блоків, примітивізмом малюнків, неможливістю відтворити коло у 3 роки, квадратом і хрестом у 4 роки та трикутником у 5 років.

Більш того, у цих дітей спостерігається відсутність переваги однієї руки. Труднощі у складанні головоломок, складанні розрізаних на частини картинок, пазлів є симптомами розладів зорового сприйняття та розладів зорової пам'яті.

Важливі симптоми дислексії, які можна зустріти дуже часто, це:

- затримка розвитку мовлення,
- неправильна артикуляція багатьох звуків,
- спотворення слів,
- труднощі зі складанням заяви,
- труднощі запам'ятовування імен,
- неологізми,
- використання неправильних префіксів.

Симптоми дислексії в "0" ступені (6-7 років)

У руховій сфері діти цього віку з підозрою на дислексію часто мають труднощі з навчанням катання на лижах, метанні та ловінні м'яча. Наприклад, вони з меншою точністю зав'язують шнурки, їдять столовими приборами, мають труднощі з використанням ножиць, малюванням складних геометричних фігур та візерунків.

Процес латералізації та орієнтації у схемі тіла затримується, тому вони плутають праворуч-ліворуч.

Вони виявляють труднощі в упорядкуванні малюнків з елементів за зразком, у розрізненні деталей, що відрізняють дві картинки, у розрізненні

однакових форм фігур чи букв. Вони плутають, наприклад, літери m-n, l-t, літери, розміщені по-різному в просторі, наприклад p-g-b-d.

У дітей «ризик дислексії» - це помилки у вимові та граматичних помилках. Крім усього іншого, у них виникають труднощі з правильним використанням прийменникових словосполучень, що описують просторові відносини: недопрацювання, перед-раніше, труднощі з запам'ятовуванням віршів та пісень, довші команди та імена. Ви також можете побачити проблеми із запам'ятовуванням матеріалу, послідовно розрахованого та послідовним, наприклад назв днів тижня, цифрових серій. Існують також труднощі при диференціації подібних звуків z-s, b-p, k-g (фонематичні розлади слуху), а також при виконанні складового та складового аналізу та синтезу.

Оскільки грамотність починається з класу "0", ці діти демонструють дуже повільний темп в обох видах діяльності. Читаючи, вони довго проповідують, перевертають слова, не розуміють прочитаного тексту. При написанні букв і цифр вони мають дзеркальне відображення, пишучи справа наліво.

Співіснування декількох симптомів у однієї дитини дозволяє з більшою впевненістю припустити, що ми маємо справу з «ризиком дислексії»